

T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 13.08.2026
Sayı : 6436

47961

Dr.Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili
Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü' nün 96'ncı maddeleri gereğince **T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 04.08.2026

Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili

Adana, Türkiye'nin önemli tarım ve sanayi merkezlerinden biri olup, artan kuraklık, iklim değişikliği ve su talebi nedeniyle yer altı su kaynakları üzerindeki baskı giderek artmaktadır. Özellikle organize sanayi bölgeleri ve sanayi tesislerinde yer altı suyunun yoğun biçimde kullanılması, ruhsatlı ve ruhsatsız kuyuların etkin şekilde denetlenememesi ve su tüketiminin yeterince izlenememesi ciddi riskler oluşturmaktadır.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Adana Şubesi tarafından gerçekleştirilen yerel çalıştayda; bölgede yeraltı suyu seviyelerinin aşırı çekim nedeniyle düşebildiği, bazı alanlarda tuzlanma sorununun bulunduğu, kayıt dışı kuyuların önemli bir sorun oluşturduğu ve ruhsatsız kuyuların kayıt altına alınarak bölge çapında envanter oluşturulması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca tarımsal ve endüstriyel faaliyetlerin kontrollü yürütülmesi gerektiğine dikkat çekilmiştir.

Yer altı sularının kontrolsüz kullanımı; tarımsal sulama maliyetlerinin artmasına, çiftçilerin daha derin kuyular açmak zorunda kalmasına, tarımsal üretimin zarar görmesine ve kurak dönemlerde içme-kullanma suyu güvenliği açısından risklerin oluşmasına neden olabilecektir.

Bu kapsamda, Adana'da yer altı su kaynaklarının mevcut durumunun ortaya konulması, sanayi tesislerinin su kullanımının denetlenmesi ve kaçak kuyularla etkin mücadele edilmesi büyük önem taşımaktadır.

1. Adana il genelinde sanayi tesisleri tarafından kullanılan kaç adet yeraltı suyu kuyusu bulunmaktadır? Bu kuyuların kaç ruhsatlı, kaç ruhsatsız veya kayıt dışıdır?
2. Adana'daki organize sanayi bölgeleri başta olmak üzere sanayi tesislerinin son 10 yılda yıllar itibarıyla yeraltından çektiği toplam su miktarı ne kadardır?
3. Sanayi tesislerine tahsis edilen yeraltı suyu miktarı ile fiilen çekilen su miktarı DSİ tarafından düzenli olarak ölçülmekte ve karşılaştırılmakta mıdır?
4. Adana'da bulunan yeraltı suyu kuyularının tamamında ölçüm sistemi veya sayaç bulunmakta mıdır? Ölçüm sistemleri bulunmayan kuyuların sayısı kaçtır?
5. Son 10 yılda Adana'da ruhsatsız veya kaçak olduğu tespit edilen kaç adet yeraltı suyu kuyusu tespit edilmiştir? Bu kuyuların kaç kapatılmış, kaç için idari veya hukuki işlem uygulanmıştır?
6. Adana ve özellikle Aşağı Seyhan Havzası'nda yeraltı suyu seviyelerinde son 10 yılda meydana gelen değişim nedir? Kritik seviyeye gerileyen bölgeler bulunmakta mıdır?
7. Adana'da yeraltı suyunun aşırı çekilmesine bağlı olarak tuzlanma veya deniz suyu girişimi tespit edilen bölgeler var mıdır? Varsa hangi bölgelerde ve ne ölçüde gerçekleşmiştir?
8. Sanayi tesislerinin yeraltı suyu kullanımının, tarımsal sulama ve içme-kullanma suyu kaynakları üzerindeki kümülatif etkisine ilişkin Bakanlığınız veya DSİ tarafından yapılmış bir çalışma bulunmakta mıdır?
9. Yeraltı suyu kaynaklarının korunması amacıyla Adana'da sanayi tesislerine yönelik su kullanım kotaları veya çekim limitleri uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa bu limitler hangi bilimsel kriterlere göre belirlenmektedir?
10. Yüksek miktarda yeraltı suyu kullanan sanayi tesislerinde arıtılmış atık suyun yeniden kullanılması, yağmur suyunun değerlendirilmesi ve proses suyunun geri kazanılması konusunda zorunlu uygulamalar veya teşvik mekanizmaları bulunmakta mıdır?
11. Adana'daki yeraltı suyu kuyularının tamamını kapsayacak şekilde güncel, merkezi ve kamuoyunun erişimine açık bir kuyu envanteri oluşturulması planlanmakta mıdır?
12. Çukurova Havzası'nda tarım, sanayi ve içme-kullanma suyu ihtiyaçlarını birlikte değerlendiren, yeraltı ve yüzey sularının sürdürülebilir kullanımını esas alan uzun vadeli bir su yönetim planı hazırlanmış mıdır? Hazırlanmışsa uygulama sonuçları nelerdir?
13. Adana'da yeraltı suyu seviyelerinin daha fazla düşmesini ve özellikle kıyı kesimlerinde tuzlanma riskinin artmasını önlemek amacıyla Bakanlığınız ve DSİ tarafından yürütülen veya planlanan somut çalışmalar nelerdir?
14. Yeraltı suyu kaynaklarının mevcut durumu, kuyuların ruhsat ve kullanım bilgileri ile sanayi tesislerinin yıllık su çekim miktarlarının düzenli olarak kamuoyuyla paylaşılması yönünde bir çalışma yapılacak mıdır?
15. Adana'nın tarımsal üretim kapasitesi ve gelecek nesillerin su güvenliği açısından stratejik öneme sahip yeraltı su kaynaklarının korunması amacıyla Adana özelinde kapsamlı bir denetim ve izleme çalışması başlatılması planlanmakta mıdır?